

Het verwerken van Miste materiaal

Klaas Nijholt*

Tijdens het noodzakelijke en vooral langdurige naspoelen, zeven en drogen kwam ik er achter dat het destijds gekochte Miste materiaal van o.a. 2003, voor € 2,- per kilo een zeer goede investering is geweest, in ieder geval een behoorlijke tijdsbesparing. Zeker als je 10 kilo hebt aangeschaft op een NGV contact dag, waar je zo wie zo naar toe ging. Echter de aangekochte zakken van voor 2003 zijn meestal ontdaan van de wat grotere en betere stukken, zeer zeker wat betreft de haaiantanden en na verloop van tijd wordt het ook wat eentonig van samenstelling en wordt het uitzoeken minder interessant.

Voor het jaar 2003 was dat niet van toepassing, de mensen hadden blijkbaar zoveel verzameld dat ook de verkochte zakken van zeer goede kwaliteit waren. Gemiddeld had men bijvoorbeeld vijf haaiantanden per kilo laten zitten! Ook andere, zeldzamere vondsten als *Cochleospira corneti* (Von Koenen, 1872) kwam je tegen, zelfs een *Chicoreus* van 9 mm.

De kwaliteit van de microfossielen was echter bedroevend, het meeste gaat toch blijkbaar verloren door allerlei handelingen. Soms had je geluk met de sedimentinhoud van een wat groter (1 cm) doublet, die mooi materiaal opleverde qua kwaliteit maar niet qua kwantiteit.

Dat het zin heeft om elke zak zeker meerder keren na te kijken blijkt uit het volgende: toen ik recentelijk nog een oude zak (uit de jaren tachtig) aan het doorzoeken was vond ik nog een gave *Trigostoma (Trigostoma) extractrix* (Boettger, 1906). Je weet dus maar nooit.

Zo blijkt tijdens het nazeven en naspoelen, dat je in het veld, zeker als je productie wilt maken, toch mooie en verrassende vondsten over het hoofd ziet. Een 8 cm grote *Glycymeris* kan heel wat verbergen, en die inhoud kom je dan tijdens het naspoelen tegen. De volgende schifting vindt dan later plaats na het drogen en verpakken, de laatste bij het uitzoeken.

Tijdens het nazeven en -spoelen, deed ik nog zeer mooie vondsten o.a. een gave 1,7 cm grote *Notorhynchus primigenius* (Agassiz, 1844) en een 3 cm grote *Isurus Hastalis* (Agassiz, 1843).

Resten van een reptielachtige o.a. een huidplaat van een krokodil of schildpad?, botfragmenten, gave roggentanden en zelfs een halve *Cypraea* (beter een half ei dan).

Voor het drogen heb ik gebruik gemaakt van kartonnen stapeldozen die normaliter voor druiven worden gebruikt (hoogte 7,5 cm, een vrij groot bodemoppervlak, 40 bij 70 cm). Door deze dozen te bekleden met een laag oude kranten, daarop twee lagen keukenpapier zonder opdruk en met vochtvangers, krijg je een goede vochtabsorptie. Door de dozen te stapelen neemt het geheel weinig ruimte in en door de open constructie droogt het materiaal snel.

Het Miste gruis heb ik verpakt in diepvrieszakken van 1 liter voorzien van een druksluiting. De overtollige lucht is verwijderd met behulp van een chemisch inert gas, namelijk stikstof zodat vervelende chemische reacties van de nog eventueel aanwezige pyriet (gips en jarosiet vorming) achterwege blijven.

Ik kan me voorstellen dat niet iedereen een gashouder met stikstof tot zijn beschikking heeft, maar misschien heeft u een kennis die op een middelbare school werkzaam is, daar heeft men vaak bij scheikunde of natuurkunde de beschikking over stikstof - het is meestal even een kwestie van vriendelijk vragen. Zeker de moeite waard als het om een grote hoeveelheid gruis gaat die waarschijnlijk lang in de opslag blijft.

Dat er meestal toch nog een beetje pyriet achterblijft merk je aan het roodbruin gekleurde keukenpapier na het droogproces. Hoe schoner de keukenrol hoe beter het spoelen gelukt is.

*Klaas Nijholt, Leerbroekstraat 48, 1507 KX Zaandam, tel. 075 - 616 90 68, email: klaasnijholt@hotmail.com